

ที่ อบ ๐๐๑๙/๐๒๙๖๖

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๕

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๙/ว๕๙๒๓ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วาระการประชุมฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. ตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชนที่สมัครใจเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการแจ้งอำเภอประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำชุมชน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองตามขั้นตอน วิธีการ กระบวนการ โดยให้ดำเนินโครงการทุกอำเภอ และได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๕ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดอุบลราชธานี ได้กำหนดประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด ในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ จึงขอให้อำเภอมอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอ จำนวน ๑ คน เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด ในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดอุบลราชธานี ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเพชร สร้อยสระคู)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐๔๕ - ๓๔๔๖๒๘

วาระการประชุม

คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด

ประจำปี ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.๑ จังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน โดยกำหนดให้มีการดำเนินกิจกรรมเป็นประจำทุกปี

๑.๒ จังหวัดฯ มี คำสั่งจังหวัดอุบลราชธานี ที่ ๒๓๑๖๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๕ (เอกสารแนบ ๑)

๑.๓ จังหวัดฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น ๒ ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี (เอกสารแนบ ๒)

มติที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว (ไม่มี)

มติที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ จังหวัดฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๕

๑) การประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒) การประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด

๓.๒ แนวทางลักษณะมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) (เอกสารแนบ ๓)

๓.๓ การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ ประกอบด้วย ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) ผู้นำชุมชน ๒) กลุ่ม/องค์กรชุมชน ๓) เครือข่ายองค์กรชุมชน ๔) ชุมชน ตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้มาตรฐานการพัฒนาชุมชน โดยมีเกณฑ์ประเมินตามมาตรฐานการพัฒนาชุมชนทั้ง ๔ ประเภท ประกอบด้วย “ด้าน” กับ “องค์ประกอบ” (๓x๓) ที่แสดงถึงลักษณะที่ตีขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำ ตัวบ่งชี้ การบริหารจัดการ และความเข้มแข็งของผู้นำ กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน ต้องผ่านตัวบ่งชี้มาตรฐานทุกด้าน ทุกองค์ประกอบ ดังนี้

๓.๓.๑ มาตรฐานผู้นำชุมชน มี ๓ ด้าน ๗ละ ๓ องค์ประกอบ รวม ๙ องค์ประกอบ

๓.๓.๒ มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน มี ๓ ด้าน ๗ละ ๓ องค์ประกอบ รวม ๙ องค์ประกอบ

๓.๓.๓ มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน มี ๓ ด้าน ๗ละ ๓ องค์ประกอบ รวม ๙ องค์ประกอบ

๓.๓.๔ มาตรฐานชุมชน มี ๓ ด้าน ๗ละ ๓ องค์ประกอบ รวม ๙ องค์ประกอบ

๓.๔ คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด ประชุมเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณารับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แก่กลุ่มเป้าหมาย ตามรายละเอียด ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้สมัครเข้าสู่การรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑๓๕ หน่วยนับ ประกอบด้วย

๑. ประเภทผู้นำชุมชน จำนวน ๒๕ อำเภอ รวมเป็น ๕๓ หน่วยนับ
๒. ประเภทกลุ่ม/องค์กรชุมชน จำนวน ๒๕ อำเภอ รวมเป็น ๓๐ หน่วยนับ
๓. ประเภทเครือข่ายองค์กรชุมชน จำนวน ๒๕ อำเภอ รวมเป็น ๒๕ หน่วยนับ
๔. ประเภทชุมชน จำนวน ๒๕ อำเภอ รวมเป็น ๒๖ หน่วยนับ

โดยพิจารณาจากเอกสารและแบบฟอร์ม ดังนี้

- ๑) ใบสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน
- ๒) แผนการพัฒนาตนเอง
- ๓) ผลการพัฒนาตนเอง
- ๔) แบบสรุปการตรวจประเมินการพัฒนาตนเอง

๓.๔.๒ ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด ได้ประเมินและได้ให้คำแนะนำให้ผู้สมัครเพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน มชช. ได้จัดทำเอกสารให้ชัดเจนและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน สรุปข้อมูลผู้ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด มีรายละเอียด ดังนี้ (เอกสารแนบ ๔) จำนวน ๒๔ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑๒๓ หน่วยนับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๔.๑.๑ ประเภทผู้นำชุมชน จำนวน ๒๓ อำเภอ รวมเป็น ๔๙ หน่วยนับ
- ๔.๑.๒ ประเภทกลุ่ม/องค์กรชุมชน จำนวน ๒๒ อำเภอ รวมเป็น ๒๗ หน่วยนับ
- ๔.๑.๓ ประเภทเครือข่ายองค์กรชุมชน จำนวน ๒๒ อำเภอ รวมเป็น ๒๒ หน่วยนับ
- ๔.๑.๔ ประเภทชุมชน จำนวน ๒๓ อำเภอ รวมเป็น ๒๕ หน่วยนับ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การพิจารณารับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจำนวน ๒๔ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑๒๓ หน่วยนับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๔.๑.๑ ประเภทผู้นำชุมชน จำนวน ๒๓ อำเภอ รวมเป็น ๔๙ หน่วยนับ
- ๔.๑.๒ ประเภทกลุ่ม/องค์กรชุมชน จำนวน ๒๒ อำเภอ รวมเป็น ๒๗ หน่วยนับ
- ๔.๑.๓ ประเภทเครือข่ายองค์กรชุมชน จำนวน ๒๒ อำเภอ รวมเป็น ๒๒ หน่วยนับ
- ๔.๑.๔ ประเภทชุมชน จำนวน ๒๓ อำเภอ รวมเป็น ๒๕ หน่วยนับ

มติที่ประชุม

๔.๒ การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

จังหวัด ที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย

มติที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑

.....

ตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (นชช.)

๑. มาตรฐานผู้นำชุมชน

นิยามผู้นำชุมชน : บุคคลที่มีภูมิปัญญาในชุมชน มีผลงาน/กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากชุมชน

คุณสมบัติ : ต้องมีภูมิปัญญาในชุมชนไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผลงาน กิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นที่ยอมรับของคนใน
มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๒๔ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. การบริหารตนเอง	๑. บุคลิกภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งกายเหมาะสมกับสถานที่ โอกาส และกาลเทศะ - มีทักษะในการพูด ใช้คำพูดเหมาะสมในแต่ละโอกาส สามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย - สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี วางตัวเหมาะสม มีกาลเทศะ 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่ที่จะไป เช่นสถานที่ราชการควรใส่เสื้อสูท รองเท้าหุ้มส้น - คิดก่อนพูด สุภาพ ระมัดระวังคำพูด - การพูดคุยถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยอผู้อื่นก่อนหมั่นยกผู้อื่นมา
	๒. พัฒนาความรู้ความสามารถ	<ul style="list-style-type: none"> - ใฝ่หาความรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น - มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจพยายามที่จะเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน - พูดคุยปรึกษา สอบถาม ในสิ่งที่สงสัยและอยากรู้ - เช่น สอนคนรุ่นหลังให้รู้เทคนิคต่างๆ
	๓. คุณธรรม จริยธรรมศีลธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ศีลธรรมจารีต ประเพณี เป็นต้นแบบแก่ผู้อื่นได้ - ปฏิบัติภารกิจทางศาสนา กฎหมาย ค่านิยมของไทย สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ - ให้เกียรติและยกย่องบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - นำหลักคำสอนมาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับวัยและโอกาส - การทำบุญตักบาตร การรักษาศีลหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ - เช่นการยอมรับในความสามารถของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ คำนึงถึงผู้อื่นเสมอ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดด้านนี้	คำอธิบาย
๒. การบริหารงาน	๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - มีข้อมูล และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ เพื่อการวางแผน และมีแผนปฏิบัติการของตนเอง - มีส่วนร่วมในกระบวนการแผนชุมชน โดยมีแผนงานโครงการและกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาว่าตนเองต้องการทำอะไร เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการทำงาน - ร่วมพูดคุยถึงปัญหาของชุมชน ต้องการอะไรและอยากแก้ไขอย่างไร
	๒. การปฏิบัติงานตามแผนและประสบความสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรม/โครงการ ตามแผนปฏิบัติงานที่ดำเนินการสำเร็จเป็นรูปธรรม อย่างน้อย ๓ โครงการ/กิจกรรม - กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการตนเอง และชุมชนได้รับประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เช่น ส่งเสริมครัวเรือนตักถนพืชให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและผ่านเกณฑ์ - เช่น การจัดการขยะในครัวเรือน
	๓. การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถกำหนดเป้าหมาย และแบ่งความรับผิดชอบตามบทบาท - คนในทีมมีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมตามภารกิจ - มีการพัฒนาทีมงาน และแบ่งหน้าที่งานชัดเจน เป็นที่ยอมรับของทีมงาน และกล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เช่น การเลือกแนวทางการทำงานในลักษณะที่สนับสนุนหรือนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดโดยประเมินถึงผลกระทบที่ตามมา - สามารถเลือกแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้
๓. การบริหารสังคม	๑. มนุษย์สัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์สังคม และวางตัวได้เหมาะสม - มีความเอื้ออาทร มีจิตสาธารณะ เกื้อกูลต่อบุคคลอื่น และเป็นที่ยอมรับจากสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - การพูดคุยถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยืดหยุ่นผ่อนหนักผ่อนเบา - ช่วยเหลือผู้อื่นตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสม
	๒. การปรับสภาพงานที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - มีบุคลิกภาพอ่อนน้อมถ่อมตนกับทุกเพศทุกวัย - สามารถสื่อสารกับผู้อื่นชัดเจน - ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - พูดจาให้เกียรติผู้อื่น ไม่หักหน้า - พูดในสิ่งที่ดี ชัดเจน ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป - ทุกภาคส่วนยินดีให้ความร่วมมือในทุกๆ การกิจ
	๓. ความเป็นประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> - มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็น - ให้เกียรติ เคารพสิทธิของผู้อื่น - มีความโปร่งใสยุติธรรมตรวจสอบได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีอคติกับผู้อื่น - ยอมรับฟังความเห็นที่แตกต่าง - ไม่เอาเปรียบไปกับผลประโยชน์

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช)

๒. มาตรฐาน กลุ่ม/องค์กรชุมชน

นิยามกลุ่ม/องค์กรชุมชน : กลุ่ม/องค์กร ที่มีการรวมตัวโดยสมัครใจของบุคคลในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ และมีกิจกรรมร่วมกัน อย่างต่อเนื่องชัดเจน

คุณสมบัติ : ต้องเป็นกลุ่ม องค์กรชุมชนที่ตั้งและมีการดำเนินงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี และอยู่ในพื้นที่ที่คัดเลือก และต้องมีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน

มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน ๓ ด้าน ๓ องค์ประกอบ ๒๗ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารงาน	๑. กองทุน	- สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของการจัดกิจกรรม
		- การบริหารเงินทุน จัดสรรได้ชัดเจน มีระบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล	- ตรงไปตรงมา มีเอกสารชัดเจน
	- การควบคุมงานเป็นระบบ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และปฏิบัติตามจริง	- มีโครงสร้างและกติกายัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร	
๒. กฎ ระเบียบ	๓. กฎ ระเบียบ	- สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบ และเป็นลายลักษณ์อักษร	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ
		- มีความครอบคลุม ทันสมัย เป็นปัจจุบัน	- รู้เท่าทันสถานการณ์ความเคลื่อนไหวเหตุการณ์บ้านเมือง
๓. กิจกรรม	๓. กิจกรรม	- มีการประกาศใช้ และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง	- ทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน
		- สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบกลุ่ม และศีลธรรม	- เข้มกิจกรรมสาธารณประโยชน์

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวชี้	คำอธิบาย
		<ul style="list-style-type: none"> - ทำกิจกรรมต่อเนื่อง สมาชิกให้ความร่วมมือ - มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิกและชุมชน และสามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างน้อย ๓ กิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกคนสนับสนุนการทำกิจกรรม และทำทุกครัวเรือน - มีระเบียบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๒. บริหารคน	๑. กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม และมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก - มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติงานจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ได้รับกรยอมรับจากสมาชิก - กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร - ทำได้จริงตามแผน
	๒. สมาชิก	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ของจำนวนสมาชิก - ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกลุ่ม - มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกเข้าร่วมเกินครึ่งหนึ่งของการจัดกิจกรรม - ไม่ฝ่าฝืนหรือทำสิ่งขัดต่อระเบียบของกลุ่ม - คนในชุมชนสนใจเข้าร่วมมากขึ้น
	๓. คนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - คนในชุมชนยอมรับการตั้งกลุ่มและการทำกิจกรรมกลุ่ม - คนในชุมชนสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม และสมัครเป็นสมาชิก - มีการแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นของคนในชุมชน และนำมาปรับปรุงการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกคนเห็นพ้องต้องกันในทุกกิจกรรมของกลุ่ม - คนในชุมชนสนใจและต้องงการเข้าร่วม - ทุกคนร่วมพลัดเปลี่ยนมาพูดคุยเล่าสู่กันฟังเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้ผู้อื่นและเพิ่มความรู้อัตนเอง
๓. บริหาร	๑. ผลประโยชน์สมาชิก	<ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่ม และระเบียบข้อบังคับกลุ่ม - การจัดสรรผลประโยชน์ทั่วถึง เป็นธรรม - พัฒนาสมาชิก ในการเพิ่มศักยภาพต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ขัดต่อเจตนาและระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม - ไม่เอานอญ และเท่าเทียมกันทุกคน - เช่นการถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ
	๒. ผลประโยชน์กลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาตามมาตรฐาน - มีแผนบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติตามได้ - มีกิจกรรมพัฒนาทักษะกรรมการและสมาชิก ไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทำประโยชน์ตามเหมาะสม - มีการวางแผนและวิเคราะห์ทางการเงินได้ - เช่นการถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ

คำถาม	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	<p>๓. ผลประโยชน์ชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน (สตรี เด็ก คนชรา คนพิการ) - มีกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน - มีกิจกรรมดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เช่น การมอบของช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส - เช่น มอบสิ่งของช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส - เช่น การร่วมกันปลูกกุหลาบ

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (นบช.)

๓. มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน

นิยามเครือข่ายองค์กรชุมชน : เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย มีรูปแบบของการประสานทรัพยากรเข้าหากัน วิธีการทำงานของตนเอง มาดำเนินการกิจกรรมร่วมกัน โดยองค์กรสมาชิกยังเป็นที่ปรึกษาของตนเอง เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การพัฒนา และการต่อสู้ในระดับต่างๆ

คุณสมบัติ : ต้องเป็นเครือข่ายที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการดำเนินงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี และอยู่ในพื้นที่คัดเลือก และต้องมีการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานพัฒนาชุมชน

มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน ๓ ด้าน ๔ องค์ประกอบ ๑๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารจัดการงานเครือข่าย	๑. การรวมการเหมาะสม เข้มแข็ง	- มีการรวมการครอบคลุม ทุกกลุ่มสมาชิก - มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่	- การรวมมาจากทุกกลุ่ม - มีกติกาเป็นลายลักษณ์อักษร
	๒. กฎ ระเบียบ เป็นที่ยอมรับ	- มีกฎ ระเบียบ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการวางกฎ ระเบียบ และประกาศให้รับรู้โดยทั่วกัน	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและออกกฎระเบียบอย่างเท่าเทียมกัน
	๓. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีความเหมาะสม	- มีเป็นลายลักษณ์อักษร - มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเครือข่าย	- ไม่กำหนดแผนงานหรือกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๒. บริหารจัดการสมาชิก	๑. สมาชิก ร่วมกำหนดแผนงาน/โครงการ	- สมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม	- สมาชิก เข้าร่วมมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก
	๒. การประชุมเครือข่าย	- มีการประชุมเครือข่าย ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง และสมาชิกไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ เข้าร่วมประชุม และบันทึกการประชุมเป็นหลักฐาน	- มีการประชุมสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และสมาชิกเข้าร่วมเกินครึ่งหนึ่ง และมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม

ตำนาน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	๓. การพัฒนาคุณภาพ ศักยภาพ ของสมาชิกและกรรมการ	- มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพสมาชิกและกรรมการ ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง	- เช่นการถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิก ที่สนใจ
๓. บริหารจัดการ ผลประโยชน์	๑. ผลประโยชน์สอดคล้องกับ ปัญหาและความต้องการของ สมาชิก	- มีการจัดสรรผลประโยชน์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ เพื่อนำไปแก้ปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของสมาชิก	- หรืออาจเป็นการตอบแทนสังคม เช่นนำกำไร ได้มาช่วยเหลือชุมชน
๒. การสนับสนุนกันระหว่าง องค์การเครือข่ายและสมาชิก	- สมาชิกร่วมมือกันทำงาน หรือสนับสนุนช่วยเหลือ กิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- เช่นกลุ่มที่มีศักยภาพช่วยเหลือแม่ข่ายกลุ่มน้อย	
๓. การเชื่อมโยงกับองค์กร ภายนอก	- เครือข่ายมีความร่วมมือ หรือจัดกิจกรรมร่วมกับ ภาคีเครือข่ายภายนอก ไม่น้อยกว่า ๒ กิจกรรม	- มีกิจกรรมร่วมกับภายนอก	

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (นบช.)

ด. มาตรฐานชุมชน

นิยามชุมชน : การรวมตัวของบุคคล กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่าย และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระดับพื้นฐาน คือ หมู่บ้านหรือชุมชน โดยมีรูปแบบในการมาร่วมตัวกันเพื่อแก้ปัญหาเดียวกัน เช่น ชุมชนผู้นำ ชุมชนวัฒนธรรม เป็นต้น

คุณสมบัติ : ต้องมีอาณาเขตพื้นที่ที่แน่นอน มีการประกาศและจัดตั้งเป็นชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ต้องมีการบันทึกและมติของประชาคมในการสมัครเข้าสู่ระบบ

มาตรฐานการพัฒนาชุมชน

มาตรฐานชุมชน ๓ ตำแหน่ง ๓ องค์ประกอบ ๑๐ ตัวอย่าง

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวชี้วัด	คำอธิบาย
๑. เศรษฐกิจ	๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน	- ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในชุมชน ยกเว้นรายได้ไม่ถึงกว่าเกณฑ์ จปฐ.	- คนในชุมชนเกินครึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.
	๒. กลุ่ม/องค์กร ด้านเศรษฐกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง	- มีกลุ่ม/องค์กร ด้านเศรษฐกิจชุมชนที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม ขึ้นไป	- สามารถจัดการตัวเองได้ โดยไม่พึ่งพาทาครรัฐ
	๓. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิต	- ประชาชนในหมู่บ้านนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๖x๒) มาใช้ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง	- คนในชุมชนเกินครึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.
๒. สังคม	๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิต	- การพัฒนาคุณภาพชีวิต ผ่านตามเกณฑ์ จปฐ. อย่างน้อย ๒๕ ข้อ	- คนในชุมชนเกินครึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่ตกเกณฑ์ จปฐ.
	๒. การส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	- มีกิจกรรมส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- การทำบุญอุทิศบาตร การรักษาศีลหาโอกาสเข้า ร่วมกิจกรรมทางศาสนาของตนเองนับถือ
๓. บริหารจัดการ	๓. การจัดสวัสดิการชุมชน	- มีการจัดสวัสดิการชุมชน ไม่น้อยกว่า ๓ ตำแหน่ง	- เช่น การจัดให้มีการเยี่ยมใช้
	๑. การบริหารจัดการชุมชน	- มีแผนชุมชนและนำไปใช้ปฏิบัติจริง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐	- ใช้แผนชุมชนสม่ำเสมอ

คำถาม	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	๒. การจัดการความรู้	- มีการจัดการความรู้ในกิจกรรมที่โดดเด่น และการแก้ไขปัญหา และมีศูนย์เรียนรู้ชุมชน	- มีเอกสาร หรือบันทึกความรู้ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน
	๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- มีกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม	- เช่น การจัดการขยะในชุมชน